

Guia de la petita infància

Fins a 6 anys

Pallars Sobirà

Primera edició: desembre de 2010
© Consell Comarcal del Pallars Sobirà
Dipòsit Legal: B-47555-2010
Imprès per: Casgràfic SL

Edita: Consell Comarcal del Pallars Sobirà (Serveis Socials)
C. Mig, 9 SORT 25560
Tel. 973 620 107
a/e: serveissocials@pallarssobira.cat
<http://www.pallarssobira.cat>

L'atenció precoç

L'atenció precoç és el conjunt d'intervencions preventives i assistencials dirigides als infants amb trastorns en el desenvolupament o risc de patir-los i a les seves famílies, per tal de facilitar una maduració adequada en totes les dimensions de la seva evolució i per aconseguir el nivell màxim de desenvolupament personal i d'integració a l'entorn.

El Servei CDIAP

EL SERVEI DE DESENVOLUPAMENT INFANTIL I ATENCIÓ PRECOÇ (CDIAP) és un servei que incideix en els trastorns del desenvolupament infantil i les situacions de risc que puguin provocar-los. Ofereix un conjunt d'actuacions de caire preventiu, de detecció, de diagnòstic i d'intervenció terapèutica de caràcter interdisciplinari — psicòloga clínica, logopeda, fisioterapeuta i treballadora social—, que s'estén, en un sentit ampli, des del moment de la concepció fins que l'infant compleix els 6 anys; per tant, comprèn l'etapa prenatal, perinatal, postnatal i petita infància (o a 6 anys).

És un servei gratuït, que forma part de la Xarxa de Serveis Socials d'atenció pública de Catalunya, que depèn del Consell Comarcal del Pallars Sobirà, i és finançat pel Departament d'Acció Social i Ciutadania, de la Generalitat de Catalunya.

L'accés al servei s'efectua per iniciativa de la família mitjançant la sol·licitud dels pares o els representants legals, i també per part de casos provinents de derivació directa o indirecta dels serveis sanitaris, socials o educatius. Es treballa en coordinació amb la resta de dispositius implicats en l'atenció de la petita i primera infància.

S'atenen, també, consultes puntuals de dubtes en l'educació, l'estimulació, la parla, els estadis de desenvolupament...

Guia de la petita infància

Aquesta guia que teniu a les mans va adreçada a pares i mares o les persones representants legals, avis i àvies, les persones cuidadores i tothom qui estigui interessat en saber més coses de la petita infància.

L'objectiu és, per una banda, donar-vos informació sobre el desenvolupament del nen o la nena i aquells comportaments que us han d'alertar i per tant heu de consultar amb pediatria.

També, donar-vos pautes per la seva educació i unes quantes idees per tal que hi pugueu jugar, de forma adequada a la seva edat i sense oblidar que el joc és l'eina fonamental del seu aprenentatge, i, sobretot, gaudint d'una estona junts.

Continguts:

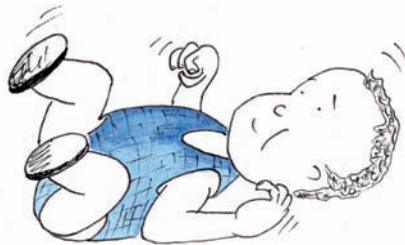
DESENVOLUPAMENT, RECOMANACIONS I SIGNES D'ALERTA	5
L'EDUCACIÓ DELS INFANTS	12
EL JOC	16
GUIA DE RECURSOS	19

DESENVOLUPAMENT, RECOMANACIONS I SIGNES D'ALERTA

Des del naixement fins als 6 mesos

El nadó reacciona als sons. Gira els ulls i/o el cap quan sent alguna cosa. Emet alguns sons. Li agraden els objectes mòbils i els colors vius. Agafa joguines que se li donen i les porta cap a la boca.

Parleu-li de forma tranquil·la i càlida, canteu i rieu amb ell. Anomeneu les persones amb qui estigui familiaritzat i les coses de l'entorn més immediat. Expliqueu-li les coses que esteu fent en aquell moment.

Demaneu ajut si:

- no estableix contacte visual com a base per a la comunicació
- no reacciona als sons
- no té interès ni intenció d'agafar objectes
- no utilitza una de les dues mans

Dels 6 als 9 mesos

Li criden l'atenció els colors i els objectes, els explora amb les mans. S'aguanta assegut i es pot mantenir de peu amb ajut. Li agrada repetir sons i n'imita alguns. És capaç de manifestar afecte cap als altres. Mostra interès cap als altres infants. Plora quan es queda amb persones desconegudes.

Jugueu amb la veu, li encantarà. La melodia de la parla l'ajuda a entendre i utilitzar el llenguatge de forma eficaç. Porteu-lo de passeig, li agrada mirar i escoltar. Fomenteu que conegui l'entorn i que rastregi.

Demaneu ajut si:

- no s'aguanta assegut als 9 mesos
- no parloteja, no emet síl·labes, no mostra interès per comunicar-se
- no s'interessa per mirar i tocar objectes

Cap als 12 mesos

Entén les instruccions senzilles. Respon quan el criden pel seu nom. Diu “papa” i “mama”.

Es posa de peu sol, agafant-se als mobles que té a l’abast. Ja fa la pinça i assenyala amb el dit.

Li criden l’atenció els objectes desconeguts. Troba objectes amagats. Li agrada fer torres de cubs i introduir objectes dins d’altres.

Ajudeu-lo a gaudir del plaer de la comunicació, fomenteu tot tipus d’interacció fent-li ganyotes, rient, somrient, mirant-lo...

En aquesta fase la televisió és poc valuosa, no el deixeu davant la tele de manera prolongada, perquè no incentiva una comunicació autèntica.

Fomenteu que gategi i es desplaci lliurement.

Demaneu ajut si:

- no manifesta interès per les joguines que fan soroll ni les joguines noves
- no reconeix el seu nom
- no imita les accions de l’adult (gestos senzills)
- no s’aguanta de peu recolzat en un moble
- no gira sobre si mateix

Cap als 18 mesos

Comprèn instruccions i frases senzilles. Anomena objectes familiars i el seu vocabulari es va incrementant. Els colors i les formes l'atrauen. Passa pàgines d'un conte.

Puja escales gatejant o donat de la mà i camina sol, tot i que cau sovint; li agrada tirar, llançar i empènyer.

Parleu-li com es fa de forma habitual, sense utilitzar diminutius ni l'argot del nadó, feu servir frases gramaticalment correctes i paraules senzilles.

Mireu contes conjuntament.

Jugueu-hi a pilota, li agrada molt.

Doneu-li fulls i colors perquè pugui fer gargots.

Li agrada mirar-se al mirall.

Demaneu ajut si:

- no anomena alguns objectes familiars
- no sembla entendre paraules ni ordres senzilles acompanyades del gest indicatiu
- deixa de parlar, el seu llenguatge no evoluciona o mostra senyals de deteriorament.
- no camina
- no practica el joc imitatiu i el joc recíproc
- pateix son excessiva

Cap als 2 anys

Diu el seu nom. Comprèn instruccions complexes. Entén moltes més paraules de les que pot dir. Fa servir frases de dues o tres paraules.

Coneix el seu cos, es mou amb més seguretat, salta, trepa, balla.

Enriqueu-li el vocabulari. Expliqueu-li les paraules que no compregui i repetiu-li les paraules que no pronuncia correctament, però sense demanar-li que les repeteixi cada cop que no ho fa bé.

Aneu al parc, fomenteu l'ús de les diferents instal·lacions.

Demaneu ajut si:

- el seu vocabulari té molt poques paraules.
- no fa combinacions de dues paraules.
- el llenguatge és intel·ligible
- no posa atenció als contes
- passa constantment d'una activitat a una altra

Cap als 3 anys

Salta i corre lliurement, pot caminar enrere, va en tricicle. Té un equilibri excel·lent.

Es vesteix pel seu compte i ja té adquirits completament els hàbits de neteja. Mostra interès per les activitats familiars. Busca l'aprovació dels adults. Posa a prova els límits dels grans constantment. Sovint prefereix jugar amb poca ajuda.

Comprèn relats senzills. Utilitza oracions, fa preguntes. Ensenyeu al nen com s'expliquen les històries: ajudeu-lo a aclarir els seus pensaments i sentiments. Li agraden els jocs d'imitació i imaginació.

Si encara fa ús del biberó i/o el xumet, plantegeu-vos d'anar-los retirant.

Ja pot assumir algunes responsabilitats bàsiques, com guardar les joguines.

Demaneu ajut si:

- no s'entenen les paraules que diu
- no fa frases curtes i senzilles
- fa ús de pocs verbs i no fa servir articles ni adjectius

Cap als 4 anys

El llenguatge de l'infant és similar al d'un adult pel que fa a la gramàtica.

Pregunta “per què” sense parar. Li agrada ajudar en tasques senzilles. Imita les activitats dels adults, segueix provant els límits.

Fomenteu una actitud positiva cap al llenguatge i la lectura: llegiu contes els dos junts, fent torns per explicar-los.

Procureu que us vegi llegint, els petits segueixen l'exemple que se'ls dóna.

Demaneu ajut si:

- la seva parla no és entenedora per a persones alienes a la família
- no és capaç de mantenir una conversa senzilla
- no sap explicar què li passa
- li és difícil iniciar una oració o si repeteix síl·labes o paraules

L'EDUCACIÓ DELS INFANTS

Quan parlem d'educació ens ve al cap la paraula disciplina, que d'entrada té connotacions negatives però en realitat significa ensenyar i combina tant tècniques positives com negatives. Cal reforçar sempre que sigui possible els aspectes favorables, les petites fites que l'infant va aconseguint, no centrar-se només en allò negatiu. Canvia més un comportament una recompensa que cinc càstigs.

Les normes que posem a casa han de ser poques, fermes i flexibles. Per exemple els més menuts han d'anar a dormir a les 21h cada dia però avui, com que tenim convidats a dormir i és una situació especial, hi aniran a les 22h.

La disciplina ha de ser raonada (explicada al nivell que l'infant pugui entendre) i consistent (en les mateixes situacions actuem de la mateixa forma, el pare i la mare actuem igual).

Educar des de l'amor, el respecte i el reconeixement de les potencialitats (les coses bones) és el millor que podem fer pel nostre fill o filla.

Per tant és bàsic per al desenvolupament global de l'infant l'afecte en la relació. Aquest ha de ser constant i incondicional. L'estimem sempre, quan es porta bé i quan es porta malament. Expressat en totes les seves formes possibles.

La millor base per establir normes és des de la serenitat i en un am-

bient familiar agradable i dialogant. Per tant, encara que hi hagi problemes d'autoritat amb els fills, s'ha de mantenir una relació fluida i respectuosa.

Educar no és només transmetre valors; als infants, els és difícil aplicar-los a situacions pràctiques. En realitat, són les maneres de fer concretes, les rutines diàries, les que tenen efectes formatius sòlids i estables, perquè donen una resposta eficaç a les dificultats quotidianes.

Són aquestes rutines les que faran que s'incorporin valors (ajudar els altres, cuidar el medi ambient...)

L'única manera d'establir rutines educatives és predicant amb el nostre exemple (aprenen el que veuen, no el que senten dir) i posant límits (sabent dir no). Els límits són com els senyals d'un camí que els indicaran per on han de passar, allò que poden fer i allò que no poden fer, pel seu propi bé i seguretat. Si sempre diem sí a tot, el llindar de tolerància de l'infant per suportar la frustració és molt baix. Li costa molt afrontar les dificultats. Acostumat a tenir sempre el que vol i fer el que vol, quan no pot ser es desespera. Aquests infants sense límits sovint es converteixen en dèspotes i tirans.

La idea que podem preveure totes les necessitats i estalviar-los tot el sofriment pot fer de l'infant una persona insatisfeta i mal adaptada perquè no el prepara per viure en societat.

Les transgressions són normals, ja que és la forma que els petits tenen de posar a prova els seus pares, veure la seva coherència i de provar-se

ells mateixos. De vegades, podem fer veure que mirem cap a una altra banda, però cal mostrar-se seriós quan es produeix una extralimitació de les normes.

COM ESTABLIR LÍMITS

- Hem de saber i explicar clarament a l'infant quin és el comportament desitjat i quines seran les conseqüències d'incomplir-lo.
- Reaccionar a les demandes de forma coherent. Normalment sempre reaccionarem igual, menys en les ocasions especials en les quals serem flexibles i explicarem el perquè de la diferència.
- Ser conseqüents. Complir sempre els càstigs i les recompenses.
- Una actitud crítica per part dels infants és sana, ja que un excés de submissió pot ser fruit de la por davant uns pares massa autoritaris i pot fer que es carreguin de malestar contra aquests. Un criticisme raonable sempre pot ser motiu per al diàleg i en alguns casos, per a la negociació i el pacte entre ambdues parts implicades.

BENEFICIS DELS LÍMITS

1. Sentir-se segur

El missatge d'un límit és "jo sé el que et convé ara". Si hi ha uns límits clars, abans de prendre una decisió s'adonarà que les conseqüències poden ser dolentes. En cas contrari, les alternatives són massa àmplies i els infants no saben quina decisió els convé prendre.

2. Desenvolupar els seus recursos

Si a la mínima hi ha algú que ens ho fa tot, l'infant esdevé dèbil i incaaç d'afrontar una frustració.

Un infant que demana atenció, una joguina, un estri... i s'ha d'esperar o renunciar-hi, està aprenent a ser flexible i pacient, a pensar en altres alternatives. És a dir, està aprenent a ser creatiu i totes aquestes habilitats són bones per funcionar a la vida.

3. Ser responsable i respectuós cap a ells

Fa que aprenguin a ser responsables, respectuosos i que tinguin control sobre si mateixos. Per exemple, si no vol anar al dentista, cal explicar-li la necessitat d'anar-hi i no valen negociacions, ni premis, hi ha d'anar per la seva salut, no perquè rebrà un regal a canvi. Aquesta contundència els farà valorar la importància de la seva salut i, a la llarga, se'n faran més responsables.

Tant els premis com els càstigs han de ser un mitjà per educar, no una finalitat en si mateixos. Han de combinar-se amb altres mètodes educatius com la comunicació constant, l'exemple propi, els elogis, l'amor incondicional...

BIBLIOGRAFIA

- www.guiainfantil.com/educacion/comportamiento/limites.htm
- Saber dir no. Asha Philips. Ed. Empúries
- El club de las malas madres. Lucía Etxebarria y Goyo Bustos. Ed. Martínez Roca
- Brújula para navegantes emocionales. Elsa Punset. Ed. Aguilar

EL JOC

A través del joc aprenen molt i, per tant, es desenvolupen. Jugant aprenen com funciona el món i, d'aquesta manera, s'hi introdueixen.

En un primer moment, els nadons “juguen” amb el seu propi cos (es xumen la mà...), amb les persones que en tenen cura (somrient) i amb els objectes (sonalls...).

Al voltant de l'any de vida apareix el joc funcional, els infants utilitzen els objectes segons la seva funció (fa veure que el cotxe es mou).

Entorn d'aquesta edat també va apareixent el joc simbòlic on simulen activitats familiars (donar menjar...) o accions (fan veure que un plàtan és un avió, ...).

A mesura que adquireixen el llenguatge i són més autònoms per moure's apareixen els jocs de rol on imiten o simulen activitats pròpies dels adults (a cuinetes, hospitals...). Aquests tipus de jocs, quan arriben a primària i secundària, s'aniran substituint per les activitats compartides i sota regles (futbol, saltar a corda...) A continuació us proposem diferents jocs per a diferents edats.

JOC EN EL PRIMER ANY DE VIDA (0 - 1)

Troba una joguina deliciosa en les seves mans i els seus peus. Els primers 6 mesos s'interessen més per descobrir el seu cos i els pares que no pas les coses.

La vida del nadó es reparteix entre el son i el joc, activitats en les quals s'intercala el menjar. Del joc dependrà la major part del seu desenvolupament. La millor joguina en aquesta edat és ell mateix o ella mateixa i els seus progenitors.

FINS A 6 MESOS

Sonalls de colors, nines de goma, mòbils de bressol, catifes amb activitats i elements de llum i so, cançons, balanceigs, jocs de falda, joc del tat, ralet-ralet, fer l'avió, "cinco lobitos", la formigueta..., mirall, botelles amb coses dins (ben tapades), escoltar música, fer-lo pedalejar...

6-12 MESOS

Joguines sonores de diferents colors, nines amb textures, pilotes, encaixos, juguines per a l'aigua, amb els peus despullats posar objectes de diferents textures i que els doni cops de peu, posar-li un barret i que se'l tregui, saltamartí, tirar coses dins una caixa, caixes una dins de l'altra, contes, arrossegar objectes amb una corda, esquema corporal, pessigolles, contes, imitació...

JOC EN EL SEGON ANY (1 - 2)

Reforçar al màxim les mesures de seguretat. Deixar que investiguin i s'equivoquin.

Jocs d'imitació, molt moviment, escoltar sons, mil moixaines, estimular el tacte, abraçades, cares al mirall, canvis en la veu, jocs amb sons, jocs de falda, disfresses, ballar junts, flotar o enfonsar. Empènyer coses, trobar coses, construccions, contes, fer parlar els ninos, pilota, juguines amb sons, parts del cos, sons d'animals, carotes, a dalt i a baix, parlar i cantar.

JOC EN EL TERCER ANY (2 - 3)

Contes, colors, pintura i pinzells, nines i accessoris, cuinetes, titelles, teles per disfressar-se, jocs d'imitació, tricycle, patinet, cotxes, cavalls per arrossegar, telèfon, trencaclosques (màxim 10 peces), tisores sense punxa, plastilina, jocs senzills de taula.

Expressions de la cara, ensenyar a compartir, olors, recollir coses de la natura, caminar i parar, saltar i parar, instruments musicals.

JOC A PARTIR DE 3 ANYS

Sempre que el temps acompanyi, jocs de carrer: sorral, gronxadors, pilota, raquetes, patins, patinet, bicicleta, corda de saltar, jocs en grup (pica paret, amagar, arrencar cebes...), excursions, fer cabanes...

A casa: jocs de taula (oca, parxís, escacs, dòmino, cartes, qui és qui, etc.); jocs de rols (nines, cotxes, metges, mestres...); jocs electrònics (ordinador, nintendo, play, wii...); treballs manuals (pintar, collages, esculpir amb guix o fang, fer polseres, plastilina, quadres creatius amb pintura de mans, objectes amb material de reciclatge, etc); i a més... cantar, fer música, ballar, disfresses, massatges, pintura de cara, mans i peus, fer pentinats, titelles, obres de teatre i tot allò que us inventeu i us ho faci passar bé.

BIBLIOGRAFIA

- www.edu365.cat
- Jugar i divertir-se tothom: Recull de jocs no competitius. Rosa M. Guitart i Aced. Ed. Graó.
- Los bebés también juegan. José Maria i Jordi Batllori. Ed. Martínez Roca
- Juegos para hacer pensar a los niños de 1 a 3 años. Jackie Silberg. Ed. Oniro

Guia de recursos

SALUT

Educació en el postpart – ABS Pallars Sobirà- Llevadora

A qui es dirigeix?

A dones que acaben de parir. L'activitat és una continuació dels cursos d'educació a l'embaràs i al part; es porten a terme al CAP de Sort.

En què consisteixen les sessions?

En una xerrada informativa, amb gimnàstica postpart i massatge al nadó.

Quins temes es tracten a les xerrades?

- Alletament, massatge infantil, desenvolupament psicomotor del nadó, atencions al nadó: higiene física de l'entorn, seguretat, son...
- Pediatria: malalties, vacunes, desenvolupament, alimentació
- Sexualitat i contracepció
- Suport psicològic: adaptació a la nova etapa, relacions familiars, incorporació a la feina...

Com s'hi pot accedir?

Anant al CAP de Sort o trucant al telèfon 973 621 465

On es troba?

Al CAP de Sort, camí de la Cabanera, 1.

Servei de Pediatria de l'Àrea Bàsica de Salut (programa del nen sa)

En què consisteix?

És el seguiment de la salut de l'infant des del moment de néixer i fins als 14 anys d'edat, a través de revisions periòdiques. Al principi les visites són més seguides i quan l'infant és més gran són més espaciades. El servei de pediatria us anirà aconsellant sobre la freqüència d'aquestes visites. També és el servei públic al qual podem acudir en cas de malaltia, o en cas que ens preocupi algun aspecte relacionat amb la salut o amb el desenvolupament de l'infant.

Què són les revisions periòdiques?

Són un seguit de controls que es porten a terme, alguns en cada visita i d'altres almenys un cop durant la infància:

- Control del creixement, de l'aparell psicomotor i locomotor i de la hipertensió arterial
- Exploració genitourinària, abdominal, dental, oftalmològica i otorinolaringològica
- Consells de salut (alimentació, higiene, control d'esfínters)
- Administració de vacunes segons el calendari recomanat per la Generalitat de Catalunya.

Com s'hi pot accedir?

Per a les revisions periòdiques, trucant al telèfon del CAP de Sort 973 620 163, i als consultoris de Llavorsí 973 622 152, i d'Esterrí d'Àneu 973 626 060 o bé anant-hi personalment i concertant un dia i una hora.

On es troba?

Al CAP de Sort, camí de la Cabanera, 1; al consultori de Llavorsí, carretera Val d'Aran, 31 i al consultori d'Esterrí d'Àneu, Carrerada, 5.

Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ)

Qui atén aquest servei?

Un psicòleg

Destinatari

Dirigit a la població d'entre 0 i 18 anys

En què consisteix l'atenció?

- Diagnòstics psicològics i psiquiàtrics
- Tractaments grupals i individuals
- Suport familiar i entrevistes de seguiment psicològic amb problemes de salut mental

Com s'hi pot accedir?

Mitjançant un volant emès pel servei de pediatria o pel metge de capçalera. També des de l'EAP i els Serveis Socials hi ha la possibilitat de demanar aquest servei. L'atenció al públic és dimecres de 11 a 14.45 h i de 15.45 a 17.15 h. El telèfon per concertar cita és el 973 621 465

On es troba?

Al CAP de Sort, camí de la Cabanera, 1

Tràmits per incloure el nostre fill o la nostra filla al sistema sanitari

En què consisteix?

En incloure l'infant com a beneficiari en la cartilla de la Seguretat Social del pare o de la mare i assignar-li un o una metge pediatria.

On ho hem de fer?

A les oficines de l'Institut Nacional de Seguretat Social (INNS), que estan ubicades a la plaça Capdevila, 9, de Tremp. Telèfon: 973 652 336.

Què hem de portar?

- La cartilla d'afiliació a la Seguretat Social del pare o de la mare.
- El llibre de família
- Un volant d'empadronament

SOCIALS

Serveis Socials Bàsics

A quina població es dirigeix?

A totes les persones, especialment a les que necessiten ajuda i suport per fer front a determinades situacions de necessitat personal bàsica; entre d'altres, vulnerabilitat, risc o dificultat social per a la infància i l'adolescència.

En què consisteix?

S'ofereixen des de les àrees bàsiques de serveis socials, que són el punt d'accés al sistema de serveis socials més immediat i proper a la persona usuària. Inclouen, entre d'altres, els serveis de:

- Informació, orientació i valoració de necessitats
- Ajuda a domicili i servei de teleassistència i telealarma
- Centres oberts per a infants i adolescents

Ofereixen atenció, orientació i assessorament sobre tots els serveis i prestacions als quals es pot accedir. També poden promoure mesures d'inserció social i laboral, i de prevenció i atenció a maltractaments. Tramiten les prestacions econòmiques d'urgència social, les prestacions econòmiques d'àmbit municipal i comarcal, i les altres que els siguin atribuïdes.

Qui atén aquest servei?

Un equip de professionals format per: treballadors/es socials, educadors/es socials i treballador/es familiars.

Com s'hi accedeix?

Concertant entrevista al telèfon 973 620 107 o al vostre ajuntament.

On es troba?

Al Consell Comarcal del Pallars Sobirà, carrer del Mig, 9, de Sort; també a tots els ajuntaments de la comarca.

Centre de Desenvolupament i Atenció Precoç (CDIAP) del Pallars Sobirà

A quina població es dirigeix?

Als infants de 0 a 6 anys

Quins serveis s'ofereixen?

- Atenció directa a l'infant: avaluació, intervenció terapèutica i seguiment
- Atenció a la família: informació, assessorament i suport a famílies i tutors/es
- Seguiment d'infants amb risc biològic, psicològic i social
- Intervencions en els aspectes següents: desenvolupament del llenguatge, desenvolupament neuromotor i psicomotor, hàbits d'autonomia, problemes de comportament, de la son i de l'alimentació

Qui atén aquest servei?

Un equip de professionals interdisciplinari, format per: logopeda, psicòloga, fisioterapeuta, treballadora social i educadora social.

Com s'hi pot accedir?

Per derivació de Serveis Socials, Salut o Educació, o per demanda de la pròpia família.

Per demanar hora cal posar-se en contacte amb el Consell Comarcal del Pallars Sobirà situat al Carrer del Mig, 9. Telèfon: 973 620 107

On es troba?

Al carrer Escoles, 1, de Sort.

De qui depèn aquest servei?

Del Consell Comarcal del Pallars Sobirà.

Minuts Menuts: Espai de guarda per donar temps personal a les famílies

A quina població es dirigeix?

Està dirigit als nens i nenes de 16 setmanes a 3 anys empadronats al Pallars Sobirà.

Quins serveis s'ofereixen?

- Atenció integral puntual als infants de 0 a 3 anys fora de l'horari escolar, donant un temps de 'respir' a les mares i pares dels infants
- Facilita un espai d'atenció directa a la primera infància
- Possibilita l'assistència, amb la necessària tranquil·litat, als serveis d'assessorament i suport a les famílies amb necessitats específiques
- Ofereix un servei de guarda i joc de qualitat per als infants, amb una direcció pedagògica i una programació d'activitats
- Facilita la conciliació de la vida laboral, personal i familiar
- Promou una xarxa de famílies en el municipi que permet la comunicació, l'intercanvi d'experiències, etc

Qui atén aquest servei?

Un equip format per dues monitores de lleure per cada equipament, amb una ràtio màxima de 10 infants per hora.

Com funciona?

És un servei d'accés universal i disposa de 10 places de guarda. El temps màxim de permanència d'un infant al servei serà de 3 hores continuades i de 2 dies per setmana. Els pares i les mares hauran de portar el material necessari per a la cura del seu nen o la seva nena (bolquers, roba, etc). Per formalitzar la inscripció és necessari presentar la targeta sanitària i el llibre de vacunacions.

Com s'hi pot accedir?

Adreçant-se a la mateixa llar en l'horari de l'activitat, de dilluns a divendres de 17 a 19 h a Esterri d'Àneu i de 18 a 20 h a Sort; els dissabtes al matí, de 10 a 13 h, a ambdós serveis. Telèfon d'informació d'Esterri d'Àneu: 973 626 314. Telèfon d'informació de Sort: 973 620 468.

On es troba?

A Esterri d'Àneu es troba a la Llar d'infants "La Ruella", a la plaça de La Closa, 5; i a Sort es troba a la Llar d'infants "Els Malfargats", al carrer Diputació, 24.

De qui depèn aquest servei?

Del Consell Comarcal del Pallars Sobirà en col·laboració amb els Ajuntaments d'Esterri d'Àneu i de Sort.

Infància respon

A quina població es dirigeix?

A infants, adolescents, adults i professionals de l'àmbit de la infància per donar resposta a les situacions de maltractament infantil i també per a la prevenció dels abusos.

Què és Infància Respon?

És un servei públic d'atenció telefònica gratuïta i permanent per donar resposta a les situacions de maltractament infantil i per a la seva prevenció, les 24h del dia els 365 dies de l'any.

Quins serveis s'ofereixen?

- Informació, assessorament i detecció de situacions problemàtiques infantils amb l'objectiu de prevenir conseqüències de risc per als infants i adolescents
- Activació dels serveis de valoració del maltractament infantil (EVAMI) i dels altres equips especialitzats (equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA), equips tècnics dels centres d'acolliment)
- Activació dels protocols d'actuació establerts per a situacions de maltractament infantil
- Coordinació i comunicació interinstitucional immediata amb Salut, Justícia, Educació i Mossos d'Esquadra per a una resposta ràpida davant el maltractament infantil
- Adopció de mesures de protecció immediata mitjançant l'activació dels recursos necessaris
- Recepció de les notificacions de possibles maltractaments infantils i activar la intervenció més adequada al cas
- Orientació a professionals i a particulars adults o infants en situació de conflicte en les quals es requereixi una intervenció de les institucions administratives o judicials de protecció a la infància
- Oferiment d'un espai d'escolta en situacions familiars difícils o conflictives i en processos de negociació intergeneracionals i derivació al Servei d'Orientació i Mediació de la Infància i l'Adolescència (SOMIA)

Qui atén aquest servei?

Personal tècnic especialitzat en infància.

Com funciona?

Tothom qui conegui un cas de maltractament infantil o una situació de risc de maltractament, tingui sospites d'una situació de maltractament o necessiti assessorament i informació en relació als maltractaments infantils pot trucar al següent número de telèfon: 900 300 777

Créixer amb tu

Què és créixer amb tu?

Aquest programa de formació per a famílies ofereix un conjunt de xerrades gratuïtes i un taller sobre temes d'actualitat que preocupen i interessen a les famílies amb nens i nenes de 0 a 3 anys, com ara la comunicació, l'alimentació sana, els hàbits i els límits, entre d'altres.

A quina població es dirigeix?

A tots els pares i mares de nenes i nens de 0 a 3 anys o altres persones vinculades directament amb els infants.

Què pretén?

- Es vol donar suport als pares i a les mares perquè la criança dels seus fills i filles sigui més gratificant, harmoniosa i de qualitat
- El programa també els ofereix un lloc perquè puguin resoldre els dubtes i reflexionar sobre aspectes rellevants per al desenvolupament dels infants amb una persona experta en la matèria

On es fan les xerrades?

Es fan en diferents municipis arreu de Catalunya. Es pot consultar el lloc i el calendari de realització de les xerrades trucant al Consell Comarcal del Pallars Sobirà, Tel. 973 620 107

EDUCACIÓ

Llars d'Infants

En què consisteixen?

Són serveis educatius que tenen per objectiu aconseguir les condicions que afavoreixin el creixement sa, la progressiva adquisició d'autonomia, la formació del pensament, l'estabilitat emocional i, en general, el desenvolupament integral de l'infant atenent a les seves necessitats i interessos. Per aconseguir aquests objectius, és necessari que hi hagi una estreta relació entre les famílies i les persones educadores. El treball en equip del personal de cada llar segueix aquesta línia. La llengua de comunicació a les llars és la catalana, i els continguts són arrelats a la nostra cultura.

Edat dels infants? Infants que tinguin entre 16 setmanes i 3 anys.

Qui les atén? Professionals de l'educació infantil.

Com s'ha de fer la preinscripció i la matriculació:

- **Preinscripció:** les famílies són informades dels períodes de preinscripció per correu personalitzat o a través de les notes de premsa publicades als mitjans de comunicació locals.
- **Matriculació:** a través d'una carta es comunica a les famílies que han fet la preinscripció si la seva sol·licitud de plaça ha estat admesa o no. Si la resposta és afirmativa cal que les famílies matriculin els seus fills o filles dins el període establert a aquests efectes.

De qui depenen?

Dels ajuntaments respectius.

La Ruella

Pl. de la Closa, 5, 25580 Esterrí d'Àneu
973 626 314
llarinfants@esterrianeue.cat
Horari: de 9 a 17 h

Els Matxicots

Pl. de Dalt, s/n 25594 Rialp
696 933 441
c5008686@xtec.net
Horari: de 9 a 17 h

Picarol

Crta. de la Vall d'Aran, 55,
25595 Llavorsí
973 622 232
Horari: de 9 a 17 h

Els Malfargats

Avda. de la Diputació, 24
25560 Sort
973 620 468
Horari: de 9 a 18 h

Centres públics d'educació infantil i primària

Centre: CEIP Àngel Serafí Casanovas

Adreça: Carrer Sant Ot, s/n
25560 Sort
Telèfon: 973 620 222
Servei de menjador: sí

Centre: CEIP La Closa

Adreça: Plaça La Closa, 7
25580 Esterri d'Àneu
Telèfon: 973 626 048
Servei de menjador: sí

ZER Alt Pallars Sobirà:

Centre: CEIP Alins

Adreça : Carretera s/
25574 Alins
Telèfon: 973 624 407
Servei de menjador: sí

Centre: CEIP Els Minairons

Adreça: Avinguda Minairons, s/n
25570 Ribera de Cardós
Telèfon: 973 623 093
Servei de menjador: sí

Centre: CEIP de Tírvia

Adreça: Afores, s/n
25595 Tírvia
Telèfon: 973 622 077
Servei de menjador: sí

Centre: CEIP Llavorsí

Adreça: Avinguda Val d'Aran
25595 Llavorsí
Telèfon: 973 622 125
Servei de menjador: sí

Centre: CEIP Montsent de Pallars

Adreça: Avinguda del Riu, 1
25594 Rialp
Telèfon: 973 620 061
Servei de menjador: sí

AMPA (Associació de Mares i Pares d'Alumnes)

Què és l'AMPA?

És una entitat sense afany de lucre; el seu principal objectiu és representar els interessos de les mares, pares o tutors legals dels alumnes dels centres educatius.

Quines AMPA hi ha?

AMPA La Closa i del SES Morelló d'Esterri d'Àneu

AMPA IES HUG ROGER III de Sort

AMPA CEIP Els Minairons de Ribera de Cardós

AMPA CEIP De Vallferrera d'Alins

AMPA CEIP Llavorsí

AMPA CEIP Rialp

AMPA CEIP Àngel Serafí Casanoves de Sort

Com s'hi pot contactar?

Per tal de saber qui gestiona l'AMPA i posar-s'hi en contacte es pot trucar a l'escola o Institut corresponent.

EAP (Equip d'Assessorament i orientació Psicopedagògic)

A quina població es dirigeix?

Els destinataris són els centres educatius, equips directius, docents i personal implicat en l'atenció a l'alumnat amb dificultats o amb necessitats educatives especials, l'alumnat en general i les seves famílies.

Quins objectius persegueix?

- Identificar i avaluar les necessitats educatives especials dels alumnes i fer la proposta d'escolarització, en col·laboració amb els serveis específics quan s'escaigui
- Assessorar el professorat i les famílies en la resposta educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials, en col·laboració amb els docents especialitzats i els serveis educatius específics
- Assessorar els equips docents, l'alumnat i les famílies sobre aspectes d'orientació personal, educativa i professional
- Donar suport als centres educatius en la millora de l'atenció a la diversitat i la inclusió social
- Col·laborar conjuntament amb el servei educatiu de la zona i els específics per tal de promoure activitats d'intercanvi i de formació del professorat
- Col·laborar amb els serveis socials i sanitaris de l'àmbit territorial d'actuació, per tal d'oferir una atenció coordinada als alumnes i famílies que ho necessitin

Qui atén aquest servei?

Un equip de professionals de la psicologia, pedagogia, treball social i logopèdia

Com s'hi accedeix?

El tutor o tutora de l'alumne deriva la família al servei. També la pròpia família pot iniciar una demanda.

On es troba?

A l'avinguda del Bisbe Iglesias, 5 de Tremp o contactant amb els professionals de l'equip itinerant, a través de les diferents escoles i instituts de la comarca.

ECONÒMICS

Prestacions econòmiques de la Generalitat de Catalunya per a les famílies amb filles o fills a càrrec

Qui ho pot sol·licitar?

Les famílies residents a Catalunya amb filles o fills menors de 3 anys i famílies nombroses o monoparentals amb filles o fills menors de 6 anys.

Quines prestacions són?

- Prestació econòmica de caràcter universal per infant a càrrec
- Prestació econòmica de caràcter universal per part, adopció o acolliment múltiple
- Prestació econòmica a famílies en situació d'especial vulnerabilitat amb part, adopció o acolliment múltiple

On adreçar-se per obtenir-ne informació i les sol·licituds?

Als Serveis Socials del Consell Comarcal del Pallars Sobirà c. del Mig, 9, de Sort

Prestacions de la Seguretat Social amb fills i filles a càrrec

Qui ho pot sol·licitar?

Les persones beneficiàries de la Seguretat Social que tenen fills o filles menors de 18 anys al seu càrrec, que visquin a la llar familiar. També per a descendents a partir de 18 anys que tenen alguna disminució. El reconeixement del dret a l'assignació econòmica va en funció del nivell d'ingressos.

On adreçar-se per obtenir-ne informació i les sol·licituds?

Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS), Pl. Capdevila, 9 de Tremp, Tel. 973 653 413, o als Serveis Socials del Consell Comarcal del Pallars Sobirà c. del Mig, 9, de Sort.

Deducció per maternitat

Qui pot sol·licitar la deducció per maternitat?

Dones treballadores en actiu amb fills o filles menors de 3 anys. Per demanar la deducció anticipadament s'ha de complir el requisit de treballar a partir de mitja jornada. La resta ha d'esperar per fer la deducció a la declaració de renda anual.

Qui pot sol·licitar la prestació per naixement o adopció?

Tothom que tingui la nacionalitat o el permís de residència.

On adreçar-se per obtenir informació i sol·licituds?

Oficines de l'Agència Tributària del Ministeri d'Hisenda tel. 901 200 345 o als Serveis Socials del Consell Comarcal del Pallars Sobirà, c. del Mig, 9, de Sort. Tel. 973 620 107

LLEURE

Biblioteques

On es troben?

Biblioteca d'Esterrí d'Àneu

Telèfon: 973 62 65 32

Horari: de dilluns a divendres de 17 a 20 h

Biblioteca de Sort

Telèfon: 973 621 066

Horari: de dilluns a divendres de 17 a 21 h i dimarts de 10 a 14 h

Bibliobus

Què és el bibliobus?

És una biblioteca mòbil que recorre periòdicament una ruta preestablerta de pobles de una àrea geogràfica concreta.

Quins serveis presta?

Facilita l'accés a la informació, a l'educació, a la recerca, i a la cultura de tots els ciutadans, i assegura un equilibri entre el món rural sense que la situació geogràfica d'aquest pugui esdevenir un condicionant.

Com s'hi accedeix?

Té parada a les següents poblacions: Gerri de la Sal (matí), Ribera de Cardós (tarda), Llavorsí (matí), Alins (tarda), Espot (matí), Esterrí d'Àneu (tarda), Escaló (matí) i Rialp (tarda). Per més informació es pot trucar al telèfon 647 333 338 o enviar un correu a l'adreça: bibliobusquart.cultura@gencat.net

Centre Cívic de la Farga de Llavorsí

Quins serveis presta?

Aquest equipament està destinat a ampliar l'oferta cultural, social i de lleure del municipi. En aquesta instal·lació hi conviuen diferents espais, com ara destinats a les projeccions, als jocs, a l'estudi, a les exposicions, als tallers i a les xerrades i conferències.

On està situat?

Adreça: c. La Farga, 16 baixos Llavorsí

Telèfon: 973 622 307

a/e: centreciviclavorsi@gmail.com

Horari: dilluns i divendres de 18.30 a 20.30 h; dimecres de 19 a 21 h

Pavellons d'esport

On estan situats?

Esterrí d'Àneu: Poliesportiu

Plaça de la Closa,3

Telèfon: 973 626 005

Sort: Poliesportiu Els Til·lers

Camí de la Cabanera s/n

Telèfon: 973 621 457 / 973 620 010

a/e: ajuntament@sort.cat/

Casal d'estiu

Quins municipis ofereixen aquest servei?

Llavorsí, Rialp, Sort i Esterrí d'Àneu

De qui depèn aquest servei?

Dels ajuntaments respectius.

Activitats extraescolars

Què són?

Les activitats extraescolars s'han convertit en un complement de la jornada escolar de molts infants. Es porten a terme fora de l'horari escolar i contribueixen a despertar inquietuds, a reforçar els coneixements en alguna àrea, a fomentar la creativitat i a desenvolupar valors.

Entitats que organitzen activitats extraescolars?

Poliesportiu Els Til·lers de Sort

Telèfon: 973 621 457 / 973 620 010

a/e: ajuntament@sort.cat/

Associacions de Mares i Pares d'Alumnes dels col·legis i instituts de la comarca

Escola de Música

Plaça Escoles, 1

25594 Rialp

Telèfon: 973 621 190

Consell Esportiu del Pallars Sobirà

Carrer del Mig, 9

25560 Sort

Telèfon: 973 620 107

Creu Roja

On està situada?

Ctra. N-260, Km. 281 25560 Sort

Telèfon: 973 620 164

Quins serveis ofereix?

- Voluntariat
- Preventius
- Formació
- Banc de préstec de material per a nadons
- Banc d'ajudes tècniques
- Campanyes humanitàries (joguines solidàries)
- Suport social
- Rober

Ajuntaments

Ajuntament d'Alins

Plaça de l'Ajuntament s/n
25574 Alins
Tel. 973 624 405
ajuntament@alins.ddl.net

Ajuntament de Baix Pallars

C/ Sant Sebastià s/n
25590 Gerri de la Sal
Tel. 973 662040
ajuntament@baixpallars.ddl.net

Ajuntament d'Esterrí d'Àneu

Carrer Major, 6
25560 Esterrí d'Àneu
Tel. 973 626 005
ajuntament@esterrianeueu.cat

Ajuntament de Farrera

Plaça de les Escoles s/n
25595 Burg
Tel. 973 623 185
ajuntament@farrera.ddl.net

Ajuntament de Lladorre

C/Major, 5
25576 Lladorre
Tel. 973 623 000
ajuntament@lladorre.ddl.net

Ajuntament de Rialp

Plaça del Tornall, 1
25594 Rialp
Tel. 973 620 365
ajuntament@rialp.cat

Ajuntament de Sort

Dr. Carles Pol i Aleu, 13
25560 Sort
Tel. 973 620 010
ajuntament@sort.cat

Ajuntament de la Vall de Cardós

Camí Comunidor s/n
25570 Ribera de Cardós
Tel. 973 623 122
ajuntament@vallcardos.ddl.net

Ajuntament d'Alt Àneu

Av. Port de la Bonaigua, 9
25587 València d'Àneu
Tel. 973 626 038
ajuntament@altaneu.ddl.net

Ajuntament d'Espot

Carretera s/n
25597 Espot
Tel. 973 624 045
ajuntament@espot.ddl.net

Ajuntament d'Esterrí de Cardós

Casa Consistorial
25571 Esterrí de Cardós
Tel. 973 623 185
ajuntament@esterricardos.ddl.net

Ajuntament de La Guingueta

Carretera s/n
25597 La Guingueta
Tel. 973 626 067
ajuntament@laguingueta.ddl.net

Ajuntament de Llavorsí

Carretera. Vall d'Aran s/n
25595 Llavorsí
Tel. 973 622 008
ajuntament@llavorsi.ddl.net

Ajuntament de Soriguera

Plaça Església s/n
25566 Vilamur
Tel. 973 620 609
ajuntament@soriguera.com

Ajuntament de Tírvia

Plaça Ajuntament, 1
25595 Tírvia
Tel. 973 622 073
ajuntament@tirvia.ddl.net

Edita

CONSELL COMARCAL
PALLARS SOBIRÀ
Serveis Socials

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Social
i Ciutadania**

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
Secretaria per a la Immigració